

## Dopisi.

**Iz Brežic.** (Zagrizenost) [Konec.] Razumljivo je, da so k tej slavnosti tudi mestno požarno brambo povabili ter si naročili Kapelsko godbo baš v ta namen, da bi se bolj vjemali v korakanji, kajti bilo je med njimi dokaj kratkonoge mladine in sivih starčkov ter debeluhov, ki se sicer vsi na godbo toliko razumejo, kakor žaba na boben. Junaško korakaje po zapadni strani ulice gori, po južni strani nazaj doli do Save, držoč v rokah goreče kolce, vdeležilo se je tega žabjega lova tudi nekaj očetov iz mestnega odbora ter dvojica jako pomilovanja vrednih, zaslepljenih županov iz okolice, ki tudi trobijo v rog tukajšnjih „Bismarkovcev“ in vsem na čelu kot kažipot z vihtečo bakljo korenjaško stopal je dolgonogi, vročerkvni, nadepolni a jako zagrizeni mladenič vitke rasti, gospod nebodigatreba, kot tudi marsikateri nadušljivi nespametnež, kateri bi jo bil bolje pogodil, da je spravil v onem snežno deževnem vremenu svojega rojstva kosti pod gorko odejo, počastili so konečno z divjimi, črne oblake predirajočimi „Hoch“-klici našega pomilovanja vrednega odpadnika tik Save, kar je očitni dokaz pravega pomena omenjene bakljade. Tako so tedaj z enim udarcem dve muhi zadeli. Vse hvale bi bili vredni omenjeni vdeleženci zgoraj navedene slavnosti, da se vdeležujejo tolikobrojno in goreče cerkvenih sprevodov, kakor so to storili veliki terek zvečer, toda žal cerkvenim sprevodom se znajo poskriti ter skozi okna gledajo na vernike brž z namenom, da ne pridejo v dotiko s Slovenci in da se ne okužijo od njih duha. Za danes toliko z dostavkom, da če bode potreba zahtevala, prinesem še zelo zanimive dogodke nasprotnega taborja do teh mal na svidenje.

**Od sv. Lovrenca na kor. žel.** (Stotnik gasilnega društva.) V torek, dne 5. maja moramo sploh nesrečen dan imenovati. Ubil se je nek drvar v Kumenu, vol v Krecenbahu in še več drugih nesreč se je ta dan prigodilo. Od teh hočem le eno nekaj bolj omeniti. V torek, ko smo po sv. maši iz Križeve cerkve stopili, zasliši se glas „ogenj!“ v šoli gori! Zvon iz zvonika in trompeta se oglasita in kličeta na brambo. Brambovec nas je bilo v tem trenutku dovolj, saj smo bili farmani iz Puščave in iz Šentlovenca še vsi zbrani. Učenci začnejo kričati in jokati. Dim se zruši iz oken tretjega razreda v prvem nadstropju, za njimi skoči ena učenka iz okna, za njo druga. Slednjo smo vlovili; a prva je obležala, katera se je še le čez nekaj časa zavedela. Roko si je poškodovala, in nosi jo sedaj obešeno. Kaj pa je bilo? Nek učenec je kupil flašo petroleja, nese ga v šolo in tam steklenico razbije. Gosp. nadučitelj M. Moge tirja od učencev žveplenke,

katere tudi dobi in užge petrolej. Plamen švigne do stropa. Ker pa je moder Moge šolska vrata zaprl, začeli so učenci skoz okna skakati. Bilo bi jih gotovo še več skoz okna odbežalo in se poškodovalo, da bi ne bilo takoj nekaj pogumnih mož navzočih, kateri so otroke skozi šolska vrata odpravili. Drugi so dobili le nekaj mehurčkov, samo modri M. si je baje posmodil svoje brke. Kakor je po zimi učence na streho šolskega poslopja nagnal, sneg odmetavat in ker takrat nobeden ni s strehe padel in se ubil, zato je sedaj hotel pač svoje učence v šoli posmoditi. Po tej nesreči je zopet otroke podučeval, naj petrolej le vžgejo, ako se jim razlije. Kaj pa bo tedaj z našimi lesenimi, piravimi bajtami? Ali ne vé, da se pri taki priložnosti petrolej razkropi? In naše postelje v majhnih hišah? Ali moremo takemu učitelju naše otroke zaupati? Kaj pa bodo šolske oblasti k temu rekle, katerim je to znano? Ali tukaj ni bilo veliko otrok v smrtni nevarnosti? Bog nas varuj takih učiteljev! To delovanje se naznani našim poslancem; drugo pa storijo lehkó sami.

**Iz Kamnice.** (Kdor kaj stori, se bi stori.) „Svet je godlja, mi pa kuhalnice, da ga mešamo“, mislil sem si po starem slovenskem pregovoru, prebravši „Marburgarco“. To je velik špas za nas vselej, kedar je kaj iz Krčevine in njene bližine. „Še lonci na polici se skregajo, kaj bi se ljudje ne“, posebno v časnikih! „Daj se tudi gosi časi na ledu spodrkne“, kako se ne bi gospodu krčevinskemu! Rekel je ali boljše pisal, da je kamniški dopisnik začel hujskati v „Slov. Gosp.“ Ne bo dal, Matija! Začela je „Marburgarca“, Vaš „leibžurnal“. Res vsak na svoj mlin yodo navrača, ali prepričajte se sami, kdo je o kamniških volitvah poprej pisal, „Marb. Zeitg.“ ali „Slov. Gosp.“? Toda prečete, jaz sem „Gemeindevorstand von Kartschovin, kaj se jaz kimram za Kanco“. Resnica, ker „vsak le okolu svojega vrta lahko gradi“, in vsak ima svojo šego. Zato so se pa zoper Slovence zadružili vsi nemškutarji in nemški liberaluhi, ko lisičja družina pri krznarji. In da je bil v tem tovarištvu tudi g. Marinšek, — a sem se vže zmotil, Marrinschegg je prav — znano je vsem iz črnih bukev. Pa zakaj tudi ne bi bil, ker ga zato vse hvali, kar se jih je s pametjo skregalo, in pohvaljenemu biti nikomur ne preseda, tudi nemškutarjem ne, katere hvali tu okoli vse poprek od občinskega pisarja do znanega sladkega dohtarja v mestu. Zopet pregovor pravi, da „jednaki tiči vkupe letajo“ in „kakoršna tica, taka pesem“. In nekaj pesmi je zapel tudi v „Marb. Zeitg.“ der Gemeindevorstand von Kartschovin. Zdaj mu je pa sapa ušla in že popolnoma upehan in v kozji rog ugnan kliče, prosi mirú! Ta je ta prava. Mir

si želi tudi kamniški dopisnik in ga sprejme. Samo Vam na znanje daje s tem, da je bral tisto „Marb. Zeitg.“, kjer prosite mir. Saj ne utegneta, pravite, pisati več v „cajtenge“. Tudi jaz ne. Le pomislite, kako je to nevhvaležno delo. Vže „Brencelj“, ki se je vže davno skrivil v podstrežje, si je žalostno pel: „Osel je, kdor časnike piše — On le suho kravo molze, — Čakajo naposled ga solze“.

**Iz Vitanja.** Iz letnega poročila tukajšnje „cerkvene družbe“ za 1890 posnamemo sledeče stvari. Namen družbe je: „nabirati denar, s katerim se ima farna cerkev v Vitanji prezidati in olepšati, po razmerah družbinega premoženja skrbeti tudi za olepšavo sofarne cerkve Matere božje na hribci“. Družba šteje ude in dobrotnike. Udje plačujejo na teden vsaj po en krajcar, dobrotniki darujejo družbi prostovoljno, kolikor njim je drago. Za žive ude in dobrotnike se je opravila sv. meša 21. junija 1890, 19. decembra 1890 pa peta mrtv. sv. meša za rajne ude in dobrotnike. Občni zbor se je objahal 14. septembra 1890. Po zborovanji se je igrala tombola, za katero je vis. finančno ministerstvo dne 5. avgusta 1890 št. 28 016 dalo potrebno dovoljenje. Čisti dobiček te tombole je znašal 22 fl. 8 kr. Vsled odborovega sklepa se založi ta znesek v posebno glavnico, ki se naj množi z raznimi prostovoljnimi doneski, da se sčasoma pripravi toliko zaželeno ura v zvoniku pri Materi božji na hribci. V ta namen — za pripravo ure — je darovala gospa Cecilija Tepej 2 fl., trije neimenovani 40 kr., toraj znaša glavnica za pripravo nove ure 24 fl. 48 kr. Vsi dohodki leta 1890 znašajo (z zneski za pripravo ure) 543 fl. 38 kr. Vsi stroški (tiskanje letnega računa za 1889, koleki, poštnina itd.) pa 46 fl. 10 kr. Ostanek leta 1890 znaša toraj 497 fl. 28 kr. Gotovina leta 1889 je bila 364 fl. 49 kr. Vse društveno imetje znaša sedaj 861 fl. 77 kr. Društvene račune sta pregledala in vse v redu našla računska pregledovalca gg. Jož. Dernač in Ivan Verčnik. Neimenovan posestnik apnenice je daroval 5 četrijakov apna. Med tem, ko se iskreno zahvalj jemo vsem domačim in prav posebno še vsem zunanjim vis. čast. podpornikom našega blagega podvzetja, vabimo najvljudneje vse, katerim je mar za lepoto hiše božje, naj pristopijo v našo cerkveno družbo.

## Politični ogled.

**Avstrijske dežele.** Kakor se zatrjuje, pada se Nj. veličanstvo svitli cesar prve dni junija v Frago ter si ogleda tamošnjo razstavo. To bode pa potlej najlepša pohvala le-te razstave. — Grofu Taaffe se poje hvala za to, da je preprečil dolge in brž ko ne burne govore v drž. zboru s tem, da ni maral za adreso, katere bi ne sklenila stalna večina. Za sedaj je v resnici

zmaga na strani vlade t. j. grofa Taaffe, ali kdo zna, kako dolgo da trpi to premirje? V zboru je preveč strank in so sploh take, da jih ne more nihče spraviti pod en klobuk, v stalno večino in dokler ni take, vsplamti lahko pri vsaki seji razpor in za njim pride potlej le — konec tega drž. zbora in nove volitve, tedaj nove sitnobe za ljudstvo. — Pri dež. odboru v Gradci ni dobro, da je njegov predsednik, dež. glavar grof Wurmbrandt ob enem tudi drž. poslanec. Dobro pol leta biva zato na Dunaji. Iz tega pa sledi: ali gosp. glavarja pri dež. odboru ni treba in torej dobi zastoj 6000 gld. od dežele ali pa ga je treba in tedaj zaostane delo gotovo na škodo štajarski deželi. — V ponedeljek je imela podružnica sv. Cirila in Metoda v Šmihelji, pri Pliberku na Koroškem, svoje zborovanje in je bilo čez 200 udov, samih vrlih slov. kmetov navzočih. Taka zborovanja so dobra in slov. kmet dobi na njih poduka pa tudi veselja do slov. jezika. — Kranjski dež. predsednik, barono Winkler se je podal za nekaj časa na Primorje, kjer je doma. — V Kranj so bili prišli dijaki višje realke v Ljubljani, pa so se ondi, posebno v slov. čitalnici tako slabo obnašali, da so jih potisnili blizo, da s silo iz nje. Ni treba reči, da so bili to „nemški“ dijaki. — Iz Gorice se naznanja, da so zadnji terek v tretjem volilnem razredu zmagali slov. možje in bode torej vendar-le tudi nekaj Slovencev v mestnem zastopu. V drugem in prvem razredu pa menda ni upanja na zmago slov. volilcev. — V Trstu je imela „zveza slov. učiteljev“ o binokostih shod in je prišlo pri 250 učiteljev, tudi iz štajarskih krajev, k shodu. — Mestni zastop v Trstu še tudi sedaj ne mara dati otrokom slov. starišev v mestu slov. ljudske šole. Čudno, davka pa se ne brani od njih. — Na Istri so Lahi celo zdvijali, ker ne morejo več gospodovati čez hrv. ljudstvo, kakor so doslej. Izlasti na čč. duhovščino se razlija njih jeza, ker ona najbolj dela za to, da se otrasa ljudstvo laškega jarma. — Hrv. drž. poslanec I. Kršnjavi v Zagrebu stoji v 46. letu svoje dobe in je postal v onem tednu na Graškem c. kr. vseučilišči doktor pravoslovja. To je pri tacih letih pač redko! — V Budimpešti je te dni shod učenjakov iz vseh evropskih držav in sicer govore na shodu najbolj o ptičih. Učenjaki pa so zato vendar-le! Ob enem je tudi razstava ptičev. — Ogerski naučni minister grof Czaky dela neki na to, da postane nek gospod iz njegove rodbine nadškof v Ostrogonu. Ne znamo, če se mu to posreči, toda rajši bi bili, ko bi mu izpodletelo.

**Vnanje države.** Znano je, da se ruski car pogaja s sv. očetom Leonom XIII. za to, naj se nastavijo taki škofje v ruskih škofijah, ki so carju po volji. Škofija v Mohilevu dobi sedaj škofa in to je znamenje, da dobijo tudi druge k malu svoje škofe in po takem začne se